

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: *Teologická východiska a průběh pohřební liturgie*

Jméno autora: *Vojtěch Smolák*

Předmět a cíl práce:

Práce se zaměřuje na problematiku pohřební liturgie s ohledem na její teologicko-antropologická východiska. Má jasně formulovanou tezi, dle níž ve „světle křtu může být i pohřební liturgie slavením, že je ve smrti každý člověk spojen s Ježíšem Kristem“. Cílem práce je tuto tezi osvětlit a poukázat na momenty slavení pohřební liturgie, které s ní mohou korespondovat.

Podle vedoucího je stanovení předmětu i cíle práce vhodné a důraz na propojení křtu a pohřbu by se skutečně mohlo stát inspirujícím nejen s ohledem na vztah pohřební liturgie k věčnému údělu zemřelých křesťanů, ale i – v širším ekleziologickém rámci – vzhledem k naději na spásu všech. Ve slavení pohřební liturgie může *církev jako všeobecná svátost spásy* slavit vítězství trojiční lásky nad smrtí každého člověka a anticipovat tak eschatologickou radost všeobecného vzkříšení z mrtvých.

Problematika přitom výrazně koresponduje s aktuální teologickou diskusí vyjádřenou v revue *Salve* 4/19, zejména s články zabývajícími se hranicemi církve, interpretací tvrzení že „mimo církev není spásy“ a otázkami po „anonymním křesťanství“; velmi blízko má však k Boublíkově učení o „anonymních katechumenech“ (které prezentuje a obhajuje text Karla Skalického).

Argumentační linie:

V první části se práce opírá o své zásadní východisko, které smrt člověka interpretuje z pozice christocentrismu. Jestliže vtělený Boží Syn ve svém životě a smrti na sebe skutečně vzal život i smrt každého člověka, pak se smrt každého stává místem jeho „ponoření“ do Krista. Křest se pak ukazuje jako sakramentální anticipace eschatologicky platného sjednocení Krista s námi, které každý z nás zakusí ve smrti. Jestliže se tedy spojení člověka s Kristem zakládá na spásně-dějinném sjednocení Krista s každým člověkem, pak bychom mohli přitakat Boublíkově tezi o anonymních katechumenech. Důsledky pro slavení pohřební liturgie by pak v tomto případě mohly být dalekosáhlé: je však zřejmé, že postihnutí těchto důsledků výrazně přesahuje možnosti bakalářské práce.

Zřejmě proto druhá část práce (zaměřená na momenty pohřební liturgie) stanovená teologická východiska zohledňuje jen velmi skromně a věnuje se spíše deskripci a povšechné interpretaci liturgie pohřbu.

Jazyková a formální úroveň:

Je odpovídající, jakkoliv některé výpovědi nejsou precizní (např. záměna „prokázal jsem“ namísto „poukázal jsem“), někdy jsou nepřesné (nauka o odstupňované příslušnosti k církvi je formulována v konstituci Lumen gentium, nikoliv Gaudium et spes).

Práce s literaturou: Odpovídá bc. práci.

Celkové hodnocení:

Autor si vybral zajímavé téma a odhodlal se k odvážnému způsobu jeho zpracování. Snaha interpretovat pohřební obřady ve světle spojení Krista s člověkem ve smrti (a v kontextu teologie křtu) je inspirující, i když v textu práce zůstává spíše pouze načrtnuta. S ohledem na možnosti bc. práce se však vedoucí domnívá, že lze také tuto snahu ocenit. Autor prokázal, že je schopen samostatně studovat teologickou literaturu, výsledky tohoto studia formulovat a v jisté míře, která odpovídá bakalářskému stupni studia, i dále promýšlet.